

KESKI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue

Puheenjohtajan katsaus

- Uusi aluevaltuusto aloitti toimintansa 3.3.2022 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella. Tarkastuslautakuntaan nimettiin 3.3.2022 pidetyssä aluevaltuuston kokouksessa 11 jäsentä.
- Harmillisesti tarkastuslautakunta pääsi aloittamaan työskentelynsä vasta toukokuussa ja siksi arviointikertomuksen laadinta ja tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen tarkastus tulivat kiireellisinä käsittelyyn peräkkäisinä viikkoina.
- Lautakunta osoitti kuitenkin suurta sitoutumistaan, käymällä tarkastuksen kohteena olleen 7/2021 - 12/2021 toiminnan läpi lähinnä kokouspöytäkirjojen ja niissä tehtyjen päätösten pohjalta. Lisäksi olemme kuulleet viranhaltijoita, vate:n jäseniä ja poliittisen seurantaryhmän jäsentä.
- Saatujen tietojen perusteella on voitu käsitellä tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus sekä kirjoittaa arviointikertomus.
- Toiminnan vauhdikas käynnistyminen on saanut lautakunnan jäsenet sitoutumaan tähän työhön ja saamme 2022 vuoden käsittelyyn pian.

Matti Korkiakoski

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

**Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue**

Tarkastuslautakunnan tehtävät ja kokoonpano

Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue

Tarkastuslautakunnan tehtävät (1/3)

Tarkastuslautakunta on suoraan aluevaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävistä on säädetty hyvinvointialueesta annetun lain 125 §:ssä seuraavasti:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella aluevaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyttä talouden tasapainotuksen kannalta;
- 4) huolehtia hyvinvointialueen ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi;
- 6) valmistella aluehallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Aluehallitus voi poiketa tarkastuslautakunnan esityksestä lautakuntaa koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi ja talousarvioksi hyvinvointialueen hallintosäännön ja talousarvioesityksen yhteensovittamiseen liittyvästä perustellusta syystä.

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa aluevaltuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Arviointikertomus käsitellään aluevaltuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Lautakunta voi antaa aluevaltuustolle muitakin tarpeellisina pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastuslautakunnan tehtävät (2/3)

Sen lisäksi mitä hyvinvointialuelain 125 §:ssä säädetään Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen hallintosäännön 86 §:ssä on määritelty tarkastuslautakunnalle tehtäviä.

Tarkastuslautakunta:

1. hyväksyy tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelman
2. seuraa tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja tilintarkastajan tehtävien suorittamista sekä tekee tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi
3. huolehtii, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa
4. päättää tilintarkastusyhteisön tilintarkastukseen kuulumattomien erillishankintojen hyväksyttävyydestä
5. tekee aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen sekä Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävien yhteensovittamisesta tarkoituksenmukaisella tavalla
6. valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista, saattaa sidonnaisuusilmoitukset tiedoksi aluevaltuustolle kerran vuodessa ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla
7. valvoo, että tilivelvolliset ovat ryhtyneet tarpeellisiin toimenpiteisiin niiden muistutusten johdosta, joihin tilintarkastus on antanut aiheetta
8. on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta hyvinvointialueen verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa sidonnaisuusilmoitukset aluevaltuustolle tiedoksi vuosittain.
9. vastaa tiedottamisesta.

Tarkastuslautakunnan tehtävät (3/3)

Tarkastuslautakunta tiedottaa ja raportoi tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti aluevaltuustolle. Muu tiedottaminen tapahtuu tarkastuslautakunnan päättämällä tavalla.

Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin aluehallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita tiedottamisen periaatteista.

Arvioinnin tulokset raportoidaan jatkossa vuosittain toukokuun loppuun mennessä aluevaltuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa aluevaltuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä.

Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana aluevaltuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

Aluehallitus antaa aluevaltuustolle lausunnon arviointikertomuksesta viimeistään joulukuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta ei voinut noudattaa hallintosäännön 86 §, koska tarkastuslautakunnan ensimmäinen kokous pidettiin vasta 23.5.2022.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Aluevaltuusto nimesi 3.3.2022 § 11 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi vuosille 2022–2025. Aluevaltuusto valitsi tarkastuslautakuntaan toimikautensa ajaksi 11 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä valitsi yhden jäsenistä puheenjohtajaksi ja yhden varapuheenjohtajaksi.

Jäsen	Varajäsen
pj Matti Korkiakoski, KESK	Juha Virkki, KESK
vpj Sara Peltola, VIHR	Mari Vesa, VIHR
Petri Ovaska, KOK	Anton Hietsilta, KOK
Heli Ronkanen, KOK	Rita Kostama, KOK
Maarit Hemmilä, SDP	Anne Uotinen, SDP
Harri Lepolahti, SDP	Päivö Kuusisto, SDP
Marja-Leena Sandelin, SDP	Gazale Giray-Öngörür, SDP
Hannu Lakee, PS	Jari Räsänen, PS
Marja-Leena Laine, KESK	Milla Kosonen, KESK
Laura Alkula, VIHR	Marjukka Ylitolonen, VIHR
Pekka Kuusela, Liike Nyt	Seppo Rantanen, SIT

Arviointityö

- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida vuosittain, ovatko aluevaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet hyvinvointialueella ja hyvinvointialuekonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Aluevaltuuston toimikausi alkoi vasta 1.3.2022. Aluevaltuusto ei asettanut vielä vuodelle 2021 toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita ja tästä syystä tavoitteiden toteutumisen arviointia ei ole voitu tehdä.
- Toimintansa tueksi tarkastuslautakunta laati ja hyväksyi vuoden 2021 arviointisuunnitelman ja työohjelman 23.5.2022. Vuoden 2021 arvioinnin kohteiksi valittiin väliaikaisen valmistelutoimielimen valmistelutyö, päätöksenteko, vuoden 2021 talousarvio ja sen toteutuminen sekä tilinpäätös.
- Tarkastuslautakunta kokoontui vuoden 2021 arviointiin liittyen yhteensä 3 kertaa. Tarkastuslautakunta kuuli arviointia varten hyvinvointialueen väliaikaista hyvinvointialuejohtaja Pirjo Laitinen-Parkkosta, rahoitus- ja talousjohtaja Päivi Tarsiaa, tieto- ja digijohtaja Antti Ylä-Jarkkoa ja poliittisen seurantaryhmän puheenjohtaja Pentti Puhakkaa sekä hallintojohtaja Petja Harakkaa. Tarkastuslautakunta perehtyi väliaikaisen toimielimen pöytäkirjoihin sekä poliittisen seurantaryhmän kokousmuistioihin.

Tilintarkastus ja tarkastuslautakunnan sihteeri sekä sidonnaisuuksien valvonta

Tilintarkastus

Väliaikainen valmistelutoimielin päätti valita Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tilintarkastajaksi KPMG Oy:n 15.9.2021 § 23 ajalle 1.7-31.12.2021. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Jorma Nurkkala. Tilintarkastuskertomus käsitellään aluevaltuustossa toukokuussa 2022.

Tarkastuslautakunnan sihteeri

Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut KPMG Oy Ab:n JHT, HT Kirsi Sova.

Sidonnaisuusilmoitusten valvonta

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on hyvinvointialueesta annetun lain mukaan valvoa, että 89 §:ssä säädettyä velvollisuutta ilmoittaa sidonnaisuuksista noudatetaan, ja saattaa ilmoitukset aluevaltuuston tiedoksi.

Hyvinvointialueen luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään ja luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee aluehallituksen jäseniä, aluevaltuuston ja lautakunnan puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa, hyvinvointialuejohtajaa sekä aluehallituksen ja lautakunnan esittelijää.

Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtävänsä valittu. Henkilön on myös viivytyksettä ilmoitettava sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Tarkastuslautakunta ei voinut käsitellä tehtävään valittujen henkilöiden sidonnaisuusilmoituksia hyvinvointialueesta annetun lain 89 §:n edellyttämässä määräajassa, koska hyvinvointialueella ei ole ollut käytössä sidonnaisuusilmoitusten keräämiseen käytettävää sovellusta. Hallintopäälliköltä saadun tiedon mukaan sovelluksesta on tehty hankintapäätös. Tarkastuslautakunnan tietoon on saatettu, että sidonnaisuudet saadaan kerättyä syksyyn mennessä.

Valmistelutoimien arviointi

Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue

Hyvinvointialueen valmistelun lähtökohdat

Eduskunta hyväksyi hyvinvointialueiden perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön 23.6.2021. Myös laki hyvinvointialueesta tuli voimaan 1. päivänä heinäkuuta 2021. Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta astui voimaan 1.7.2021. Voimaantulolaissa määritellään eri pykälien voimaantulosta. Esimerkiksi hyvinvointialueen talousarvio ja tilinpäätös laaditaan hyvinvointialueesta annetun lain 13 luvussa sekä tarkastetaan mainitun lain 14 luvussa tarkoitetulla tavalla ensimmäisen kerran vuodelle 2021. Hyvinvointialueiden perustaminen tapahtui samana päivänä lakien voimaantulon kanssa 1.7.2021. Keski-Uudenmaan hyvinvointialue on yksi 21:stä hyvinvointialueesta.

Hyvinvointialueen väliaikainen valmistelutoimielin vastasi hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes aluevaltuusto oli valittu ja aluevaltuuston asettama aluehallitus oli aloittanut toimintansa. Väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät ja toimivalta on määritelty voimaantulolain 10 §:ssä. Aluevaltuuston toimikausi alkoi 1.3.2022. Ensimmäinen Keski-Uudenmaan aluevaltuuston kokous pidettiin 3.3.2022.

Voimaantulolain mukaan väliaikaisen valmistelutoimielimen tehtävät olivat seuraavat:

Väliaikainen valmistelutoimielin johtaa hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelua ja käyttää sitä koskevaa päätösvaltaa sekä vastaa tehtäviinsä liittyvästä puhevallan käyttämisestä aluevaltuuston toimikauden alkuun asti. Valmistelutoimielin voi asettaa keskuudestaan jaostoja hoitamaan erikseen määrättyjä tehtäviä ja siirtää näitä tehtäviä koskevaa päätösvaltaa jaostolle.

Hyvinvointialueen valmistelun lähtökohdat

Valmistelutoimielimen (vate) tehtävänä oli yhteistyössä niiden viranomaisten kanssa, joista tehtäviä ja niitä hoitavaa henkilöstöä siirtyy hyvinvointialueelle:

- 1) selvittää hyvinvointialueille siirtyvä henkilöstö ja valmistella aluevaltuustolle ehdotukset henkilöstön siirtosuunnitelmaksi ja -sopimuksiksi;
- 2) osallistua hyvinvointialueelle siirtyvän irtaimen ja kiinteän omaisuuden selvittämiseen;
- 3) osallistua hyvinvointialueelle siirtyvien sopimusten ja näitä koskevien oikeuksien ja velvollisuuksien selvittämiseen;
- 4) osallistua hyvinvointialueelle siirtyvien hallinto- ja palvelutehtävien hoitamista tukevien tieto- ja viestintätekniisten järjestelmien ja ratkaisujen selvittämiseen;
- 5) valmistella hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon järjestämistä sekä tilintarkastajan valintaa;
- 6) päättää hyvinvointialueen vuosien 2021 ja 2022 talousarviosta;
- 7) osallistua ensimmäisten aluevaalien järjestämiseen;
- 8) valmistella muut hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämiseen välittömästi liittyvät asiat;
- 9) valmistella ja toteuttaa edellä 1–8 kohtia koskeva riskienhallinta.

Valmistelutoimielimen toimivalta oli rajoitettu siten, että se voi:

- 1) ottaa henkilöitä vain määräaikaiseen virka- tai työsopimussuhteeseen hyvinvointialueeseen siten, että määräaika päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023;
- 2) tehdä hyvinvointialuetta sitovia sopimuksia vain määräaikaisesti voimassa oleviksi siten, että määräaika päättyy viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2023.

Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymän hallitus asetti väliaikaisen 14-jäsenisen valmistelutoimielimen ja nimesi siihen jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet 27.8.2021 § 104. Vate päätti 1.9.2021 § 2 valita puheenjohtajaksi kuntayhtymän johtaja Pirjo Laitinen-Parkkosen sekä 1. varapuheenjohtajaksi palvelujohtaja Tiina Salmisen ja 2. varapuheenjohtajaksi Tuusulan kunnan hallintojohtaja Harri Lipastin. Vate hyväksyi samassa kokouksessa § 4 työjärjestyksen.

Hyvinvointialueen valmistelu

- Valmistelu rakennettiin valtakunnallisen tiekartan pohjalle. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmistelu organisoitiin perustamalla seitsemän työryhmää. Lisäksi perustettiin kuusi alatyöryhmää ratkomaan hyvinvointialueen erityiskysymyksiä. Vate päätti edellä mainittujen työryhmien perustamisesta 1.9.2021 § 5.
- Väliaikainen valmistelutoimielin kokoontui seitsemän kertaa vuoden 2021 aikana ja kolme kertaa vuonna 2022.
- Sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (voimaannanolaki) 8 §:n mukaan hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen toimeenpanon seuraamiseksi ja tueksi voidaan asettaa seurantaryhmä.
- Väliaikainen valmistelutoimielin päätti 1.9.2021 § 6 perustaa Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen väliaikaishallinnon ajanjaksolle 17.8.2021- 28.2.2022 poliittisen seurantaryhmän. Poliittisen seurantaryhmän kokoonpano on Uudenmaan vaalien valmistelutoimikunnan neuvotteleman poliittisen 15-jäsenisen seurantaryhmän mukainen.
- Seurantaryhmän puheenjohtajaksi nimettiin Pentti Puhakka ja varapuheenjohtajaksi Jouni Maijala. Poliittinen seurantaryhmä kokoontui kolme kertaa vuoden 2021 aikana ja kaksi kertaa vuonna 2022.

Tarkastuslautakunta toteaa, että valmistelutyö on edennyt esimerkillisesti suunnitellusti ja aikataulussa.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että poliittinen seurantaryhmä nimettiin heti valmistelutyön alkuvaiheissa vaikka laki ei tätä vaatinut.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kuntalaisten ja muidenkin sidosryhmien osallistumismahdollisuuksia hyvinvointialueen päätöksenteossa vahvistetaan.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstön näkemykset otetaan huomioon hyvinvointialueen valmistelussa.

Talousarvio ja sen toteutuminen

- Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettuna lain 8 §:n mukaan osapuolten sopima organisaatio vastaa valmistelutoimielimen toiminnan ja henkilöstön edellyttämistä talous- ja henkilöstöhallinnon palvelutehtävistä sekä vuoden 2021 ja 2022 talousarvion valmistelusta. Väliaikainen valmistelutoimielin hyväksyi hyvinvointialueen vuoden 2021 talousarvion 15.9.2021 § 22 ja 29.9.2021 § 30.
- Valtiovarainministeriö myönsi 1.7.2021 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen valmisteluun valtionavustusta 526 tuhatta euroa vuodelle 2021. Keski-Uudenmaan saama valtionavustus on noin 3,5 % valtion talousarvion momentin 28.89.90 kokonaissummasta, joka on 14,973 milj. euroa. Päätöksen mukaan avustusta voidaan käyttää hyvinvointialueiden perustamiseen ja toimintaan sekä väliaikaisen valmistelutoimielimen kustannuksiin.
- Vaten talousarvion tuloslaskelmaosan toimintatuotot muodostuivat myönnetystä avustuksesta. Talousarvion mukaiset toimintakulut muodostuivat palvelujen ostoista ja muista toimintakuluista ja olivat yhteensä 189 tuhatta euroa. Tuloslaskelmaan kirjatut toimintatuotot ja toimintakulut olivat yhtä suuret.
- Vate päätti hankkia 15.12.2021 § 71 Sarastia Oy:n osakkeita 1500 kpl hintaa 6 510 euroa saavuttaakseen in-house aseman.
- Hyvinvointialueen tilikauden tulos oli 0 euroa. Hyvinvointialueen kassavarat olivat tilikauden päättyessä 507 tuhatta euroa. Hyvinvointialueen taseen loppusumma oli 558 tuhatta euroa.

Tarkastuslautakunta toteaa, että valmistelutyö on ollut talouden näkökulmasta tehokasta ja tarkoituksenmukaista.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että in-house yhtiöiden käyttäminen ei vaikuta hyvinvointialueen palvelutasoa heikentävästi eikä nosta kustannuksia.

**Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue**

Yhteenveto ja johtopäätökset

Vuosi 2021 oli hyvinvointialueen ensimmäinen toimintavuosi.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että valmistelutyötä jatketaan suunnitelmien mukaisesti.

Tarkastuslautakunta haluaa jatkossakin korostaa avoimuutta ja yhteistyötä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden ja HUSin kanssa.

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2021 aluevaltuustolle käsiteltäväksi ja esittää, että aluevaltuusto pyytää hallitukselta vastineet arviointikertomuksessa esitettyihin kommentteihin lokakuun loppuun mennessä.

Järvenpäässä 8. kesäkuuta 2022

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen tarkastuslautakunta

Matti Korkiakoski
Puheenjohtaja

Sara Peltola
varapuheenjohtaja

Petri Ovaska
jäsen

Heli Ronkanen
jäsen

Maarit Hemmilä
jäsen

Harri Lepolahti
jäsen

Marja-Leena Sandelin
jäsen

Hannu Lakee
jäsen

Marja-Leena Laine
jäsen

Laura Alkula
jäsen

Pekka Kuusela
jäsen

Keski-Uudenmaan
hyvinvointialue